

Antwerpen, Salesianenlaan

Nota landschappelijk bodemonderzoek, verkennend archeologisch booronderzoek en proefsleuvenonderzoek: Programma van maatregelen.

Rapport Nr. 1520

Titel

Nota landschappelijk bodemonderzoek, verkennend archeologisch booronderzoek en proefsleuvenonderzoek Antwerpen, Salesianenlaan: Programma van maatregelen

Auteur(s)

Timothy Nuyts, Bénédicte Cleda, Hanne De Langhe & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053 - Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2024-031

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2024B59 (LBO)

2024B252 (VAB)

2024B310 (PS)

Plaats en datum

Beerse, 5/03/2024

INHOUD

Inhoud.....	2
1 Administratieve gegevens	3
2 Gemotiveerd advies	4
2.1 Aanleiding vooronderzoek.....	4
2.2 Resultaten vervolgonderzoeken	4
2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek.....	4
2.2.2 Verkennend archeologisch booronderzoek.....	4
2.2.3 Proefsleuvenonderzoek	4
2.1 Impactbepaling van de geplande werken	5
2.2 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen	5
3 bibliografie	7

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode J. Verrijckt		2024-031
Projectcode Onroerend Erfgoed		2024B59 (LBO) 2024B310 (PS)
Locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Antwerpen
	Deelgemeente	Hoboken
	Straat	Salesianenlaan 108-110
Kadastrale gegevens	Gemeente	Antwerpen
	Afdeling	38
	Secie	B
	Percelen	720A, 720B, 720C, 720D, 720E, 720F, 720G, 720H, 720A2, 720B2, 720C2, 720D2, 720V, 720W, 720X, 720Y, 720Z
Coördinaten	Noordoost	X: 150341,31 Y: 207036,34
	Noordwest	X: 150356,36 Y: 206953,61
	Zuidoost	X: 150257,89 Y: 207023,22
	Zuidwest	X: 150270,51 Y: 206945,87
Oppervlakte plangebied		Ca. 7080 m ²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 7080 m ²
Erkend Archeoloog		2015/00053 – Jeroen Verrijckt

2 GEMOTIVEERD ADVIES

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota "*Archeologische evaluatie van het bodemarchief ter hoogte van de Salesianenlaan te Hoboken (provincie Antwerpen)*" met ID 20816 en projectcode 2021K330¹. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de geplande verkaveling en bouw van nieuwe woningen met bijhorende wegenis ter hoogte van de Salesianenlaan te Hoboken (Antwerpen). Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.2 Resultaten vervolgonderzoeken

2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek

Op basis van het bureauonderzoek werd er een hoge archeologische verwachting voor het aantreffen van sites uit de steentijden opgesteld. De archeologische verwachting voor de overige (pre)historische periodes (neolithicum tot en met nieuwste tijd) werd eerder matig ingeschat. Tijdens het landschappelijke booronderzoek werden eventuele archeologische niveaus aangetroffen op een gemiddelde diepte van 30 - 75 cm beneden het maaiveld. Er werden geen indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische site. Aangezien de geplande werkzaamheden de eventuele archeologische niveaus verstoren, was verder onderzoek noodzakelijk.

2.2.2 Verkennend archeologisch booronderzoek

Bij de uitvoering van het verkennend archeologisch booronderzoek konden geen vuursteen artefacten aangetroffen worden. Met die reden kan de archeologische verwachting voor het aantreffen van een in situ bewaarde steentijd artefactsite dan ook herleid worden naar eerder laag. De archeologische verwachting voor het aantreffen van sporensites vanaf de metaaltijden bleef echter behouden. Met die reden was verder onderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek nog steeds noodzakelijk.

2.2.3 Proefsleuvenonderzoek

Op basis van het bureauonderzoek werd er een middelmatig potentieel voor steentijd, de metaaltijden, de Romeinse periode en de (post)-middeleeuwen toegeschreven aan het plangebied.

Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem zijn antropogene sporen aangetroffen die vermoedelijk terug te brengen zijn tot de vroegere percelering of een vroeg 20ste eeuwse weg, landgebruik en recente ingrepen in het kader van ontbossing binnen het projectgebied.

¹ CLEDA 2021

Er is één spoornummer uitgeschreven aan één greppel in het westen van het plangebied. Deze greppel is wellicht in verband te brengen met vroegere kadastrale percelen, perceelsgrenzen of een weg vermits deze parallel loopt met perceelgrenzen op 19de eeuwse historisch kaartmateriaal en met een weg op de topografische kaarten van 1904 en 1939. Gelet op de donkere vulling en de link met het kaartmateriaal, kan de greppel vermoedelijk in de post-middeleeuwse tot sub-recente periode geplaatst worden. Ploegsporen centraal binnen het plangebied hebben gezien hun zelfde oriëntatie mogelijk een gelijktijdige datering.

Naast de greppel en de ploegsporen werd een verstoringsslaag over het volledige plangebied waargenomen die veelvuldig tot op / in het archeologisch vlak reikte en het oorspronkelijk podzolprofiel op heel wat plaatsen verstoorde. Centraal werd ook een recente kuil aangetroffen. Deze recente sporen / verstoringen zijn wellicht te relateren aan het bos en de boskap van 2017, waarna het terrein wellicht genivelleerd werd.

Er werden geen archeologisch relevante vondsten aangetroffen binnen het plangebied

Vermits er geen archeologisch waardevolle sporen en vondsten binnen het plangebied werden aangetroffen, is er geen kenniswinst te behalen en is er geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

2.1 Impactbepaling van de geplande werken

De opdrachtgever plant op het terrein een verkaveling.

“De geplande werken voorzien in de bouw van een nieuwe woonwijk met 16 eengezinswoningen. De geplande verkaveling zal uit een westelijk en oostelijk deel bestaan. In het westen zullen op percelen 720A tot 720H loten 1 tot en met 8 worden opgetrokken. In het oosten zullen loten 17 en 18 op percelen 720V en 720W worden opgericht en loten 19 tot en met 24 zullen op percelen 720A2 tot C2 en 720X tot Z worden gerealiseerd. De woningen zullen bestaan uit twee verdiepingen en zullen voorzien zijn van een oprit, een garage (behalve loten 6 en 7), een achterliggend terras en tuin. Al de wooneenheden zullen voorzien zijn van een ondergrondse kruipkelder (tot ca. 1 m-MV). Tussen de twee woonzones zal er ook een rijweg in bitumeuze verharding en in grijze betonstraatstenen worden aangelegd die voorzien zal zijn van parkeervakken in straatkeien, een voetpadzone en opritten in grijze betonstraatstenen, plantvakken met onderbeplanting en onderliggende leidingen en riolering met inspectieputten. Voor de realisatie hiervan kan men uitgaan een van een verstoringdiepte van minimaal 40 cm-MV voor de verharding en minimaal ca. 1 m voor de leidingen en riolering. Het betreden van het terrein door zwaar verkeer zal de ondergrond bijkomend verstoren.”²

Vermits er geen archeologisch waardevolle site binnen het plangebied aangetroffen werd, is er uiteraard ook geen impact.

2.2 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het aanvullend vooronderzoek te Antwerpen, Selisianenlaan leverde geen archeologische relevante sporen of vondsten op. Hierdoor kan geconcludeerd worden dat er binnen de contouren van het

² CLEDA 2021

plangebied geen archeologische site aanwezig is. Aangezien er geen archeologische site aanwezig is, is er geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. Een programma van maatregelen werd hierdoor niet opgemaakt.

Er wordt een advies gegeven om de terreinen vrij te geven.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerendergoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

3 BIBLIOGRAFIE

BORSBOOM, A. & VERHAGEN, P. 2012. *KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek Deel: Proefsleuvenonderzoek (IVO-P)*. SIKB

HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., & ERWYNCK, A. 2016. Archeologische vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed 48.

TOL, A. J., VERHAGEN, P. & VERBRUGGEN, M. 2012. *Leidraad inventariserend veldonderzoek. Deel: karterend booronderzoek*, KNA-leidraden, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Gouda.

VAN GILS, M. & MEYLEMANS, E. 2019. *Prospecteren naar steentijd artefactensites – versie 1*, agentschap Onroerend Erfgoed.

Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), 2019.